

رویارویی آمریکا و روسیه در زمین اعراب

درحالی‌که با ورود معاونان وزرای خارجه آمریکا و روسیه به ژنو برای میدان‌داری مذاکرات میان دولت و مخالفان سوریه، ماهیت جنگ سرد بحران سوریه بیشتر رخ می‌نماید، جنگ لفظی واشنگتن و مسکو درباره یک کشور عربی دیگر هم بالا گرفته‌است.

درحالی‌که با ورود معاونان وزرای خارجه آمریکا و روسیه به ژنو برای میدان‌داری مذاکرات میان دولت و مخالفان سوریه، ماهیت جنگ سرد بحران سوریه بیشتر رخ می‌نماید، جنگ لفظی واشنگتن و مسکو درباره یک کشور عربی دیگر هم بالا گرفته‌است.

سفر عبدالفتاح سیسی فرمانده ارتش مصر و نامزد احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور به روسیه و دیدار با ولادیمیر پوتین، به مذاق آمریکایی‌ها خوش نیامده‌است. بعد از انتشار خبر استقبال پوتین از ریاست‌جمهوری سیسی، کاخ سفید در بیانیه‌ای اعلام کرد، انتخاب ریاست‌جمهوری مصر در حوزه اختیارات پوتین نیست. سیسی در این سفر مهم و خبرساز، برای امضای قرارداد خرید تسلیحات به ارزش 3 میلیارد دلار از روسیه با پوتین توافق کرد.

تا پیش از این آمریکا تأمین‌کننده اصلی تسلیحات مصر بود و سالانه 1.5 میلیارد دلار کمک نظامی در اختیار ارتش مصر می‌گذاشت. همچنین نظامیان مصر برای دوره‌های آموزشی و مشاوره به آمریکا رفت‌وآمد زیادی داشتند. اما در پی تحولات 3 سال گذشته مصر، روابط واشنگتن با قاهره دچار تغییرات عمده‌ای شد. برکناری محمد مرسی رئیس‌جمهور منتخب مصر توسط نظامیان این کشور با واکنش منفی آمریکا روبه‌رو و موجب شد که بخشی از کمک‌های نظامی واشنگتن به نظامیان مصر تعلیق شود. توافق تسلیحاتی روز پنجشنبه، بزرگ‌ترین خرید نظامی مصر از روسیه از زمان فروپاشی شوروی است. این نخستین سفر خارجی فرمانده ارتش مصر بعد از برکناری دولت مرسی است.

مذاکرات بزرگان در ژنو

اخضر ابراهیمی، نماینده سازمان ملل در امور سوریه دیروز به خبرنگاران گفت، وندی شرمن معاون وزیرخارجه آمریکا و گنادی گاتیلف همتای روس او در ژنو مشغول مذاکره هستند تا بن‌بست ایجاد شده میان دولت و مخالفان سوریه را بشکنند. او گفت که دور دوم مذاکرات سوریه در ژنو که از روز دوشنبه آغاز شده هیچ پیشرفتی نداشته و اکنون همه نگاه‌ها به طرف‌های آمریکایی و روس درژنو و همچنین به واشنگتن و مسکوست.

دلیل بن‌بست کنونی این است که دو طرف حتی درباره دستور کار مذاکره هم توافق ندارند. مخالفان خواستار آن هستند که انتقال قدرت در سوریه در دستور کار باشد اما نمایندگان دولت سوریه می‌گویند که باید اول درباره جنگ با تروریسم صحبت کرد. گاتیلف و شرمن هم فعلاً از مواضع طرف‌های مورد نظر خود حمایت کرده‌اند. معاون وزیرخارجه روسیه دیروز گفت، اگر مخالفان رسماً برای جنگ با تروریسم اعلام آمادگی کنند، دولت سوریه آماده است درباره دولت انتقالی صحبت کند.

سرگئی لاوروف وزیرخارجه روسیه هم دیروز گفت، مذاکرات ژنو نباید تنها بر ایجاد دولت موقت متمرکز باشد چون این یعنی فشار برای تغییر رژیم در سوریه. روسیه همچنین دیروز پیش‌نویس قطعنامه‌ای را به شورای امنیت برد که در آن هم به موضوع کمک‌های انسانی به جنگ‌زدگان سوریه و هم به مسئله مبارزه با تروریسم در این کشور اشاره شده‌است. این اقدامی در مقابل پیش‌نویس قطعنامه ارائه شده توسط آمریکاست که با مخالفت مسکو روبه‌رو شده‌است. در پیش‌نویس مورد نظر آمریکا درخواست آتش‌بس برای ورود کمک‌های بشردوستانه به مناطق درگیری مطرح شده‌است. روسیه می‌گوید که این پیش‌نویس علیه دولت سوریه موضع‌گیری دارد. در همین حال عملیات امداد و خروج غیرنظامیان از شهر حمص همچنان دارد.